

Acz, fakr, şefkat ve tefekkür yolu

Üstad Hazretleri Cenab-ı Hakk'a vasıl olacak tariklerin çok olduğunu, bunlar içinde de en kısa ve selâmetli olan yolun âcz ve fakr ve şefkat ve tefekkür tariki olduğunu söyler. Bu kestirme yolu bu dört hatve ile izah eder. Bu yazımızda bu kısa yolu bir çekirdek misali sadece Birinci Söz'de nasıl gösterildiğini anlamaya çalışacağız.

Âcz, fakr, şefkat ve tefekkür yolu kendisi bir kısa yol iken Birinci Söz ise bu yolun en kısa izahını temsiller ile bize gösterir.

En başta bismillahın ne büyük bir tükenmez kuvvet ve ne çok bitmez bir bereket olduğunu anlamamız istenir. Burada tükenmez kuvvet tükenmez âczimizin, ne çok bitmez bir bereket bitmez fakrımızın işaretidir. Bir manada Üstad Hazretleri âcz ve fakr yolunu ders verir.

Peki, Birinci Söz'deki şefkat hatvesi neresi olabilir?

Seyyahın âcz ve fakrı hadsizdir. Düşmanı ve hacatı nihayetsizdir. Sahranın malik-i ebedisinin şefkat ve himayesine muhtaçtır. Kendi havl ve kuvvetinden teberrî ederek âczi ve fakrı en makbul bir şefaatchi yapıp o sahranın malik-i ebedisinin şefkatine mazhar olur. Her yerde selâmetle gezer. Bir kâtü't-tarîka rast gelse, der: "Ben filân reisin ismiyle gezerim." Şakî def' olur, ilişemez. Âcz ve fakrını anlamayan öteki mağrur, bütün seyahatinde öyle belâlar çeker ki, tarif edilmez. Bu şefkate mazhar olma misalini Sekizinci Söz'de temsilde bulunan adam'ın âczini ve fakrını anlayıp "Ey bu yerlerin Hâkimi! Senin bahtına düştüm. Sana dehâlet ediyorum" niyazından sonraki şefkat ve merhamete mazhar olmasında da hissedebiliriz.

Hayatımıza baktığımızda da en ziyade şefkat ve himayeye muhtaç olanlar âciz ve fakir olanlardır. Hayvanat ve insan yavruları gibi, şefkat mesleğinde önceden daha ziyade bizlerin başka mahlûkata olan şefkatini düşünürdüm. Ancak bu eksik bir tefekkürdü. Bu nokta ile beraber bizim kendi enfüsümüzde âcz ve fakirliğimizi anlayıp Cenab-ı Hakk'ın şefkat ve himayesine ihtiyacımızı hissetmemiz olduğunu düşünüyorum. Böyle düşündüğümüzde ancak O'nun bize şefkat edip acıması ile akrebiyet-i İlâhiye inkişaf etmesini ve bize yakın olmasını anlayabiliyoruz. Sekizinci Söz'de temsildeki adam gibi. Yoksa biz nihayet derecede O'ndan uzağız.

Bu Birinci Söz'e tekrar dönelim: Tefekkür hatvesi ne olabilir diye metni incelediğimizde şunları görüyoruz: Âcz ve fakrını anlayıp "bismillah" diyen ve şefkate mazhar olan zat "Bütün mevcudât lisân-ı hal ile, 'Bismillâh' der. Öyle mi?" diyerek tefekkür hatvesini ders verir. Ağacı tefekkür eder. Daha sonra inekleri, deveyi, koyunu tefekkür edip âcz ve zaafımıza binaen şefkatle bizlere hizmet etmelerini tefekkür eder.

O mün'imi hakikî bizden o kıymettar nimet ve mallara mukabil üç şey ister der; Biri zikir, biri şükür, biri fikirdir. Bunu izah ederken başta bismillah zikir, ahirde elhamdülillah şükür ve ortayı ise en son izah eder. Normalde izahta sıralama zikir, fikir, şükürdür oysa. Tefekkür en son zikredilir. Yani ortada bu kıymettar hârika-i san'at olan ni'metler Ehad, Samed'in mu'cize-i kudreti ve hediye-i rahmeti olduğunu düşünmek ve derk etmek fikirdir” ancak bu fikir nimetin yenildiği beş on dakikalık zamana münhasır bir tefekkür değildir. Fikrin en sonunda zikredilmesi tefekkürün devamlılığına olan bir işarettir diye düşünüyorum. Çünkü tefekkür sadece nimet yenirken olmaz. Eğer buna münhasır kalsa “bir saat tefekkür bir sene nafil ibadetten hayırlıdır” hadisine mugayir olur.

Ezcümle; Risale-i Nur'un en kısa yol ittihaz ve tarif ettiği olan âcz ve fakr ve şefkat ve tefekkür yolundaki hatveler birbirinden bağımsız hatve ve dört ayrı yol değil, dört şeritli bir otoban misali gibidir. Yani beraber bulunan, aynı yanyana geniş, ama kısa bir yol.

Allah istifademizi arttırsın ve bu kısa tarik ile hepimizde akrebiyet-i İlâhiyeyi inkişaf ettirsin, inşallah.

Halil KARTAL